

Bijlage 1: Concept raamovereenkomst

Raamovereenkomst inzake Europese aanbesteding voor reprografische leveringen tussen BUCH samenwerking en <<>>

De ondergetekenden:

A. **BUCH samenwerking**, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door (naam),
(functie), hierna te noemen: **opdrachtgever**

en

B. (naam opdrachtnemer) hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door (naam),
(functie), hierna te noemen: **opdrachtnemer**

Overwegende:

- dat opdrachtgever reprografische leveringen wil uitbesteden;
- dat opdrachtgever dit middels de Europese aanbesteding voor reprografische leveringen kenbaar gemaakt heeft;
- dat opdrachtnemer kenbaar heeft gemaakt in staat te zijn de opdracht uit te voeren;
- dat opdrachtgever bereid is onder de navolgende condities de opdracht aan opdrachtnemer te gunnen;
- dat partijen de condities met betrekking tot het verrichten van de werkzaamheden nader wensen vast te leggen in deze raamovereenkomst.

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Begrippen

Voor de toepassing van deze raamovereenkomst wordt verstaan onder:

1. **Bijlagen:** aanhangsels bij deze raamovereenkomst, die na door beide partijen te zijn ondertekend, deel uitmaken van deze raamovereenkomst. In de Bijlagen zijn de voorwaarden vermeld, waarnaar in deze raamovereenkomst wordt verwezen.
2. **Gebrek:** het niet, dan wel niet volledig, voldoen aan de overeengekomen specificaties, dan wel het anderszins niet functioneren van opdrachtnemer.
3. **Levering:** het leveren van door opdrachtnemer vervaardigde producten zoals door opdrachtgever besteld binnen de overeengekomen leveringstermijn.
4. **Personeel van opdrachtnemer:** de door opdrachtnemer voor de uitvoering van deze raamovereenkomst in te schakelen personeelsleden en/of door hem ingeschakelde derden, welke krachtens deze raamovereenkomst onder zijn verantwoordelijkheid zullen werken.
5. **Plaats van aflevering:** de door opdrachtgever aangegeven plaats waar de door opdrachtnemer te leveren producten worden afgeleverd c.q. worden uitgevoerd.
6. **Plaats van levering:** de door opdrachtgever aangewezen ruimte waar de levering dient plaats te vinden.
7. **Servicelevel:** het overeengekomen niveau van kwaliteit en Levering. Alle afwijkingen tussen datgene wat opdrachtnemer aanbiedt (ofwel geëist is) en opdrachtnemer in praktijk realiseert.
8. **Werkdagen:** kalenderdagen, behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen en voor ambtenaren van opdrachtgever verplicht gestelde ADV-dagen, waarop de werkzaamheden zullen worden verricht.

Artikel 2. Beschrijving van de raamovereenkomst

1. Bij deze raamovereenkomst behoren 5 bijlagen, te weten:
 - Bijlage 1a: Algemene Nota van Inlichtingen d.d. <<>>
 - Bijlage 2a: Bestek Europese aanbesteding voor reprografische leveringen inclusief de
 - Bijlage 2b: Bijbehorende bijlagen bij bestek Europese aanbesteding voor reprografische leveringen
 - Bijlage 3: Inschrijving van <<>> met kenmerk <<>>, d.d. <<>>
 - Bijlage 4: Lijst met tarieven
2. Ingeval de bijlagen strijdige bepalingen bevatten, prevaleren de bijlagen in de volgorde als aangegeven in het vorige lid. Het gestelde in de raamovereenkomst prevaleert boven de bijlagen.
3. Opdrachtnemer dient de gevraagde reprografische leveringen als opgenomen in **bijlage 2a** bij deze raamovereenkomst te leveren op verzoek van opdrachtgever binnen de overeengekomen levertermijn en tegen de gestelde kwaliteit.
4. Opdrachtnemer dient personeel in te zetten om de reprografische leveringen als bedoeld in lid 3 van dit artikel te realiseren.
5. Opdrachtnemer heeft zich in voldoende mate op de hoogte gesteld van de doelstellingen van opdrachtgever met betrekking tot de onderhavige raamovereenkomst. Opdrachtgever heeft opdrachtnemer daartoe van voldoende en correcte informatie voorzien en zal, desgewenst, opdrachtnemer verdere informatie verstrekken, voor zover deze informatie bij opdrachtgever beschikbaar is.
6. Opdrachtnemer verklaart volledig bekend te zijn met de vraag naar vastgestelde reprografische leveringen door opdrachtgever.
7. De reprografische leveringen dienen te voldoen aan de eisen en wensen die zijn vastgelegd in het aanbestedingsdocument dat als **bijlage 2a** bij deze raamovereenkomst is gevoegd. De reprografische leveringen zullen van een goede kwaliteit zijn en ten minste voldoen aan de voor deze producten gestelde gebruikelijke eisen van goed vakmanschap waaronder in ieder geval worden begrepen de bekwaamheid, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en deugdelijkheid. Aan de kwaliteit van de producten zijn in **bijlage 2a** nadere specifieke eisen gesteld waaraan opdrachtnemer moet voldoen.
8. Bij de uitvoering van de gevraagde reprografische leveringen mag geen overlast, belemmering en/of hinder worden toegebracht aan opdrachtgever, zijn medewerkers dan wel derden, mede daaronder begrepen de bedrijfsactiviteiten van voornoemden, tenzij zulks redelijkerwijs uit de te verrichten leveringen voortvloeit en daarom onvermijdelijk is. Opdrachtnemer zal de gevolgen van de overlast, belemmeringen en/of hinder zoveel mogelijk beperken.

Artikel 3. Ingangsdatum, duur en einde van de raamovereenkomst

1. Deze raamovereenkomst gaat in op 1 januari 2017 en heeft een looptijd van 2 jaren tot 1 januari 2019 met daarna de optie van verlenging van twee keer twee jaar onder dezelfde condities en voorwaarden.
2. Opdrachtgever is gerechtigd om - indien en zodra de raamovereenkomst verlengd wordt - met een opzegtermijn van één maand het contract voor één of meerdere onderdelen te ontbinden, zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht tot vergoeding van schade uit welke hoofde dan ook kan ontlenen.
3. Buiten hetgeen elders in deze raamovereenkomst is bepaald, is:
 - a. Ieder der partijen gerechtigd deze raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven, buiten rechte, te ontbinden indien de andere partij ook na schriftelijke aanmaning stellende een redelijke termijn in gebreke blijft aan zijn verplichtingen te voldoen.
 - b. Opdrachtgever gerechtigd, zonder dat enige aanmaning of ingebrekestelling zal zijn vereist, buiten rechte de raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven te ontbinden indien:
 - opdrachtnemer surseance van betaling aanvraagt;
 - opdrachtnemer surseance van betaling wordt verleend;
 - opdrachtnemer zijn faillissement aanvraagt;
 - opdrachtnemer in staat van faillissement wordt verklaard;
 - de onderneming van opdrachtnemer wordt geliquideerd;
 - opdrachtnemer zijn huidige onderneming staakt;
 - op een aanmerkelijk deel van het vermogen van opdrachtnemer beslag wordt gelegd;
 - opdrachtnemer anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen uit deze raamovereenkomst na te kunnen komen.
4. Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na ontbinding van de raamovereenkomst voort te duren, blijven na ontbinding van deze raamovereenkomst bestaan.
5. De opdrachtgever is niet gehouden aan voorwaarden van de opdrachtnemer om de raamovereenkomst nogmaals schriftelijk op te zeggen. Een automatische verlenging van de overeenkomst is niet van toepassing.

De opdrachtgever is niet gehouden aan voorwaarden van de opdrachtnemer om de overeenkomst nogmaals schriftelijk op te zeggen. Een automatische verlenging van de overeenkomst is niet van toepassing. Een verlenging / optiejaar gaat pas in na schriftelijk verzoek van de opdrachtgever tenminste 3 maanden voorafgaande aan de expiratedatum. Van de leverancier wordt hierin een pro-actieve houding verwacht door tijdig de vraag te stellen.

Artikel 4. Contactpersonen en managementrapportage

1. Beide partijen zullen contactpersonen aanwijzen, die de contacten over de uitvoering van deze raamovereenkomst zullen onderhouden.
2. De contactpersoon van opdrachtgever vertegenwoordigt opdrachtgever voor alle zaken betreffende de uitvoering van de opdracht.
3. Opdrachtnemer zal contactpersonen aanwijzen die de Nederlandse taal uitstekend machtig zijn in woord en geschrift en die voldoende kundig zijn om opdrachtgever desgevraagd te kunnen adviseren omtrent het servicelevel en ontwikkelingen op het gebied van de gevraagde reprografische leveringen.
4. Indien opdrachtgever in de voortgang en/of de uitvoering van de raamovereenkomst vertraging dreigt te gaan ondervinden, dan wel heeft ondervonden, moet opdrachtnemer hier zo spoedig mogelijk schriftelijk (hieronder ook verstaan per e-mail) aan opdrachtgever melding van maken en daarbij de oorzaak van de vertraging aangeven, alsmede de door opdrachtnemer voorgestelde maatregelen om de dreigende vertraging te voorkomen of ongedaan te maken. Tevens moeten de consequenties van deze vertraging met betrekking tot het uitvoeren van de opdracht en het overeengekomen servicelevel in de rapportage worden vermeld. Overleg omtrent een mogelijke oplossing betekent niet dat opdrachtgever afstand doet van zijn recht schadevergoeding te vorderen.

Artikel 5. Aflevering, acceptatie en gebreken

1. De reprografische leveringen geschieden op basis van een tijdschema zoals opgenomen in de opdrachtbevestiging van opdrachtnemer.
2. Indien het opdrachtnemer bekend is dan wel behoort te zijn of verwacht moet worden, dat de gevraagde reprografische leveringen, of delen daarvan, niet tijdig zal plaatsvinden, moet opdrachtnemer hiervan terstond schriftelijk aan opdrachtgever melding maken en daarbij aangeven de oorzaak van de vertraging, alsmede de door hem voorgestelde maatregelen om de vertraging te voorkomen of ongedaan te maken en zorg te dragen voor de tijdige levering van de producten.
3. Indien de reprografische leveringen niet voldoen zodat opdrachtnemer niet de gestelde kwaliteitseisen van de producten kan produceren en leveren, moet opdrachtnemer na eigen constatering of na melding door opdrachtgever voor eigen kosten zorgdragen voor herstel van de gebreken of vervanging. De levering mag hiervan geen hinder ondervinden. In overleg kunnen tijdelijk de leveringstermijnen worden aangepast zodat de producten die intern worden geproduceerd alsdan extern worden geproduceerd door opdrachtnemer. Deze situatie mag maximaal 24 uur duren.

Artikel 6. Personeel van opdrachtnemer

1. Opdrachtnemer moet zorgen dat steeds voldoende en adequaat opgeleid personeel aanwezig is bij de uitvoering en het voldoen aan de service en de servicelevels. De opdrachtnemer garandeert dat het door haar ingezette personeel om kan gaan met vertrouwelijke informatie; geen strafblad heeft. Opdrachtnemer zal indien gewenst een Verklaring Omtrent Gedrag van medewerkers moeten kunnen overleggen aan opdrachtgever.
2. Opdrachtnemer zal zich bekendmaken met de bij opdrachtgever geldende voorschriften inzake arbeidsomstandigheden en huisregels en is verantwoordelijk voor naleving van deze voorschriften. Opdrachtnemer vrijwaart opdrachtgever tegen aanspraken ter zake van voornoemde voorschriften. Opdrachtnemer is gehouden direct aan opdrachtgever mededelingen te doen van iedere omstandigheid die inbreuk maakt op de geldende voorschriften. Opdrachtnemer zal de geldende voorschriften na eventuele gunning toegestuurd krijgen.
3. Opdrachtnemer moet op verzoek van opdrachtgever terstond één of meerdere medewerkers van het door hem ingezette personeel vervangen indien de medewerker zich niet houdt aan de geldende regels, gedrags- en fatsoensnormen. Opdrachtgever zal opdrachtnemer éénmaal in de gelegenheid stellen corrigerend op te treden door opdrachtnemer een termijn te stellen waarbinnen de medewerker zijn/haar gedrag dient aan te passen.

Artikel 7. Prijzen

1. De in deze raamovereenkomst overeengekomen reprografische leveringen geschieden ten hoogste tegen de bedragen zoals genoemd in Formulier D van uw offerte.
2. De prijzen voor dienen de eerste 2 jaar van de nieuwe raamovereenkomst vast te zijn gedurende de gehele contractperiode. Bij de optie jaren mogen de prijzen en tarieven jaarlijks als volgt worden aangepast: jaarlijks per 1 januari van het kalenderjaar, conform het meest recente basisjaar consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens, (van januari ten opzichte van januari van het voorafgaande jaar), zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek ("het CBS"). Opdrachtnemer is echter uitsluitend gerechtigd om voornoemde wijziging door te voeren indien zij uiterlijk twee (2) maanden voor de beoogde ingang van de wijziging het betreffende indexcijfer aan Opdrachtgever heeft medegedeeld en schriftelijke toestemming voor de wijziging heeft verkregen van Opdrachtgever. De prijzen dienen gesteld te zijn in euro's en exclusief BTW.

Artikel 8. Betaling

1. Opdrachtnemer moet op de facturen aan opdrachtgever minimaal aangegeven de datum, naam van opdrachtgever binnen BUCH, het juiste BTW-bedrag, het verschuldigde bedrag in euro's en een duidelijke omschrijving van het geleverde product. Deze omschrijving bestaat uit de volledige opdrachtspecificatie zodat deze met de prijslijst volledig te toetsen valt. Daarnaast moet het ordernummer uit de web2print overeenkomen met de factuur. Indien deze gegevens niet op de factuur vermeld zijn, zullen deze niet in behandeling genomen worden en retour worden gestuurd aan opdrachtnemer. Aanlevering van een digitale factuur heeft de voorkeur.
2. Facturering vindt achteraf 1x per maand plaats.
3. Betaling vindt plaats binnen 30 dagen na ontvangst en goedkeuring van de desbetreffende factuur. Het kan zijn dat er in een later stadium vastgesteld wordt dat een factuur alsnog onjuist blijkt te zijn, in dat geval behoudt opdrachtgever zich het recht voor om het verschil per ommekeer gecrediteerd te krijgen. Een betaling van een factuur vernietigt het recht van creditering derhalve niet.
4. Indien een factuur niet in goede orde (hiermee wordt bedoeld: niet volledig, niet leesbaar, onjuist) is ingekomen, wordt dit zo snel mogelijk na ontvangst ne/of vaststelling schriftelijk aan opdrachtnemer medegedeeld met gelijktijdige retournering van de betreffende factuur. Opdrachtgever zal in een begeleidend schrijven aangeven op welke gronden de factuur aan opdrachtnemer wordt geretourneerd. Indien als gevolg hiervan vertraging optreedt in de in lid 4 vermelde betalingstermijn komt deze vertraging voor rekening en risico van opdrachtnemer. Hij heeft in dat geval geen recht op betaling van wettelijke rente. Het recht van opschortingsbevoegdheid van opdrachtgever wordt enkel gebruikt indien de juistheid van de factuur wordt bestreden, opdrachtgever dit kenbaar gemaakt heeft aan opdrachtnemer en enkel voor dat deel van de factuur dat betwist wordt.
5. Overschrijding van een betalingstermijn door opdrachtgever of niet-betaling door opdrachtgever van een factuur op grond van vermoede inhoudelijke onjuistheid van die factuur, onvolledige indiening of van ondeugdelijkheid van de gefactureerde prestaties, geeft opdrachtnemer niet het recht zijn prestaties op te schorten dan wel te beëindigen, dan wel wettelijke rente in rekening te brengen.

Artikel 9. Verplichtingen van opdrachtnemer

1. Opdrachtnemer verplicht zich, om eigener beweging dan wel na melding van gebreken, die maatregelen te nemen die op de kortst mogelijke termijn leiden tot herstel van de gebreken. Opdrachtnemer dient te allen tijde te voorkomen dat het overeengekomen servicelevel niet kan worden nagekomen.

2. Indien het overeengekomen servicelevel niet wordt nagekomen door opdrachtnemer is opdrachtgever bevoegd de raamovereenkomst, na ingebrekestelling, te ontbinden met inachtneming van het bepaalde in artikel 13 lid 1 van deze raamovereenkomst, onverlet de overige rechten van opdrachtgever waaronder schadevergoeding.
3. Indien opdrachtnemer van mening is dat opdrachtgever geen beroep kan doen op de bepalingen uit deze raamovereenkomst rust de bewijslast terzake op opdrachtnemer.
4. Malus middels gele kaart

Ter registratie van eventuele tekortkomingen wordt een `kaartensysteem` gehanteerd. Naar aanleiding van een geconstateerde tekortkoming die in een overleg met de contractmanager aan de orde zijn gesteld, kan de opdrachtgever een "gele" kaart toekennen aan de opdrachtnemer. Deze "gele" kaart geldt als een berisping omtrent het niet nakomen van de opgedragen werkzaamheden, kwaliteitsnorm en/of de voorwaarden en bepalingen van de aanbesteding. Twee gele kaarten, welke worden afgegeven binnen de raamovereenkomstperiode, dient gezien te worden als laatste waarschuwing dan wel als ingebrekestelling. Drie "gele" kaarten, welke worden afgegeven binnen de raamovereenkomstperiode, worden omgezet in een "rode" kaart. Daarbij treedt in werking "beëindiging van de raamovereenkomst rechtswege" en volgt de procedure wachtkamerovereenkomst. De opdrachtgever kan een "gele" kaart intrekken indien de opdrachtnemer aantoonbaar heeft gemaakt het probleem waarvoor de "gele" kaart is toegekend, te hebben verbeterd naar de maatstaven zoals gesteld door de opdrachtgever of uit de raamovereenkomst. Vooraf wordt door de opdrachtgever een termijn vastgesteld waarbinnen de opdrachtnemer een verbetering moet uitvoeren of een verbetervoorstel kan indienen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd door de opdrachtgever.

Artikel 10. Aansprakelijkheid

1. De wettelijke aansprakelijkheid is beperkt tot directe schade en beperkt tot een bedrag van € 1.500.000,- per gebeurtenis, waarbij een reeks samenhangende gebeurtenissen geldt als één gebeurtenis. Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:
 - a. schade aan eigendommen van opdrachtgever *en/of* van derden;
 - b. schade als gevolg van de vertraagde uitvoering van de raamovereenkomst *en/of* te late levering;
 - c. kosten van noodvoorzieningen, zoals het uitwijken naar andere leverancier, externe uitvoering van de reprografische leveringen, of het inhuren van derden;
 - d. redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van directe schade, die als gevolg van de gebeurtenis waarop de aansprakelijkheid berust, mocht worden verwacht;

- e. redelijke kosten gemaakt ter vaststelling van de schadeoorzaak, de aansprakelijkheid, de directe schade en de wijze van herstel.
2. De hierboven opgenomen beperking komt te vervallen:
 - a. ingeval van aanspraken van derden op schadevergoeding tengevolge van dood of letsel;
 - b. indien er sprake is van nalatigheid, opzet of grove schuld aan de zijde van opdrachtnemer en/of diens personeel.
3. Opdrachtnemer dient verzekerd te zijn voor beroepsaansprakelijkheid (schade die opdrachtgever lijdt ten gevolge van beroepsfouten van opdrachtnemer, dan wel beroepsfouten van één of meerdere van zijn werknemers of door hem ingeschakelde derden) deze schade is beperkt tot € 100.000,- per gebeurtenis, waarbij een reeks samenhangende gebeurtenissen geldt als één gebeurtenis;.

Artikel 11. Verzekering

1. Opdrachtnemer heeft zich adequaat verzekerd en moet zich gedurende de looptijd van deze raamovereenkomst adequaat verzekerd houden voor de risico's die voortvloeien uit deze raamovereenkomst inzake wettelijke aansprakelijkheid.
2. Opdrachtnemer moet reprografische leveringen die ze zelf op voorraad houdt of vervoert, verzekeren tegen schade door o.a. brand, blikseminslag, explosie, water, stroomstoring, sprinklerlekkage en diefstal.
3. Opdrachtnemer is gedurende de raamovereenkomst verplicht zich genoegzaam te verzekeren en gedurende de gehele raamovereenkomst verzekerd te blijven tegen wettelijke aansprakelijkheid, eventueel met de restrictie dat opdrachtnemer de condities waaronder de raamovereenkomst is aangegaan en de verzekerde bedragen niet ten nadele van opdrachtgever mag wijzigen.
Hiervoor wordt bepaald dat opdrachtnemer aan opdrachtgever gedurende de raamovereenkomst een certificaat van verzekering kan overleggen.

Artikel 12. Geheimhouding en beveiliging

1. Beide partijen zullen strikte vertrouwelijkheid in acht nemen ten aanzien van de informatie over elkaars organisatie en ten aanzien van de raamovereenkomst. Behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij zal ieder der partijen informatie en gegevensdragers welke haar ter beschikking staan, niet aan derden ter beschikking stellen en aan haar personeel slechts bekend maken voor zover dit nodig is voor het verrichten van de overeengekomen prestaties. Partijen zullen hun personeel verplichten deze geheimhoudingsbepalingen na te leven.

2. Personeel van opdrachtnemer dat betrokken is bij de uitvoering van de werkzaamheden, voor zover die bij opdrachtgever worden verricht, is verplicht door opdrachtgever aangehouden beveiligingsprocedures in acht te nemen.
3. De opdrachtnemer garandeert dat afval, uitval en afgekeurd product middels archiefvernietiging opgeruimd zullen worden.

Artikel 13. Belangenverstrengeling, omkoping

1. Opdrachtnemer verklaart dat gedurende het aanbestedingsproces niet een zodanig overleg heeft plaatsgevonden tussen opdrachtnemer en personen die in dienst zijn bij opdrachtgever over de voorbereidingen en/of het aanbestedingsproces, dat heeft geleid tot deze raamovereenkomst, waardoor de indruk van belangenverstrengeling redelijkerwijs niet vermijdbaar is.
2. Opdrachtnemer verklaart personen die in dienst zijn van opdrachtgever geen voordeel te hebben aangeboden of gegeven of doen aanbieden of geven. Hij zal dat niet alsnog doen.

Artikel 14. Overdracht van rechten en verplichtingen: onderaanneming

1. Partijen zijn niet gerechtigd de rechten en verplichtingen uit deze raamovereenkomst zonder schriftelijke voorafgaande toestemming van de andere partij aan een derde over te dragen. De toestemmingverlenende partij is echter gerechtigd aan het verlenen van deze toestemming voorwaarden te verbinden.

Indien opdrachtnemer bij de uitvoering van deze raamovereenkomst gebruik wil maken van de diensten van derden, hetzij in onderaanneming, dan zal hij daartoe slechts bevoegd zijn na daartoe verkregen schriftelijke toestemming van opdrachtgever, welke toestemming niet op onredelijke gronden zal worden onthouden. Opdrachtgever is gerechtigd aan deze goedkeuring voorwaarden te verbinden. Door opdrachtgever gegeven toestemming laat onverlet de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van opdrachtnemer voor de nakoming van de krachtens deze raamovereenkomst op hem rustende verplichtingen en de krachtens de belasting- en sociale wetgeving op hem als werkgever rustende verplichtingen.

Artikel 15. Nakoming

1. De levering moet volledig aan de in deze raamovereenkomst vermelde eisen beantwoorden.
2. Indien de levering niet aan het gestelde in de raamovereenkomst voldoet, kan opdrachtgever eisen dat opdrachtnemer de werkzaamheden nogmaals uitvoert zodat deze alsnog aan het gestelde in de raamovereenkomst voldoen. De daarmee gemoeide kosten zijn volledig voor opdrachtnemer.
3. Indien opdrachtnemer niet, nadat hij daartoe door opdrachtgever schriftelijk is aangemaand, binnen een in de aanmaning te stellen redelijke termijn voldoet aan de eis bedoeld in lid 2 van dit artikel, kan opdrachtgever, zonder voorafgaande rechterlijke machtiging, de uitvoering van de werkzaamheden door een derde doen plaatsvinden en de kosten daarvan op opdrachtnemer verhalen.
4. De vorige leden laten de andere rechten of vorderingen van opdrachtgever onverlet.

Artikel 16. Niet-toerekenbare tekortkoming (overmacht)

1. Indien de tekortkoming in de nakoming door een partij wordt veroorzaakt door omstandigheden die niet door hem beïnvloedbaar zijn noch redelijkerwijs konden worden voorzien en niet volgens geldende opvattingen in het maatschappelijk verkeer voor diens risico behoren te komen, kan de in gebreke zijnde partij een beroep doen op overmacht.
2. Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: ziekte van personeel, gebrek aan personeel, stakingen, verlate aanlevering of ongeschiktheid van leveringen, en/of liquiditeits- c.q. solvabiliteitsproblemen aan de zijde van opdrachtnemer. Evenmin wordt onder overmacht begrepen de tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van door opdrachtnemer ingeschakelde derden.
3. In geval van overmacht wordt de nakoming van de verplichtingen opgeschort totdat de situatie van overmacht is opgehouden te bestaan.
De in gebreke zijnde partij is niet schadeplichtig. Van een geval van overmacht zal zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de nodige bewijsstukken, schriftelijk aan de andere partij melding worden gemaakt.
4. Indien een partij door overmacht tekortschiet in de nakoming van een verplichting voortvloeiend uit deze raamovereenkomst kan de wederpartij, indien vaststaat dat nakoming onmogelijk zal zijn, dan wel na het verstrijken van een schriftelijk gestelde termijn, deze raamovereenkomst voor het desbetreffende deel, per aangetekende brief met onmiddellijke ingang beëindigen, zonder tot enige schadevergoeding te zijn gehouden. De door de wederpartij, of door haar ingeschakelde derden redelijkerwijze gemaakte kosten ter uitvoering van dit deel van de raamovereenkomst zullen door de in gebreke zijnde partij worden vergoed.

Artikel 17. Geschillen, toepasselijk recht en domiciliekeuze

1. In geval van een geschil, geeft de meest gereede van de partijen aan de andere partij schriftelijk te kennen, dat er sprake is van een geschil, alsmede een summiere opgave van hetgeen naar het oordeel van die partij het onderwerp van het geschil is.
2. Ieder geschil tussen partijen terzake van deze raamovereenkomst zal bij uitsluiting worden voorgelegd aan de daartoe bevoegde arrondissement van de Noord-Holland, zittingsplaats Alkmaar.
3. Het in het vorige lid laat onverlet:
 - a. de verplichting van partijen zich maximaal in te spannen om geschillen, verband houdende met de uitvoering van de raamovereenkomst, zoveel mogelijk in onderling overleg op te lossen;
 - b. de mogelijkheid voor partijen om arbitrage, bindend advies of niet-bindend advies overeen te komen.
4. Op deze raamovereenkomst met inbegrip van haar totstandkoming, uitlegging en uitvoering is het Nederlands recht van toepassing.

Artikel 18. Algemene bepalingen

1. De algemene leverings- en betalingsvoorwaarden van opdrachtnemer, dan wel andere algemene of bijzondere voorwaarden zijn op deze raamovereenkomst uitdrukkelijk van toepassing uitgesloten.
2. Kennisgevingen die partijen op grond van deze raamovereenkomst aan elkaar zullen doen, vinden schriftelijk plaats.
3. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of afspraken hebben geen rechtskracht tenzij deze schriftelijk zijn bevestigd.
4. In de gevallen waarin deze raamovereenkomst niet voorziet, dan wel indien wijzigingen van de raamovereenkomst noodzakelijk is, treden partijen hiertoe in overleg. Wijzigingen van de raamovereenkomst of aanvullingen daarop zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn overeengekomen.
5. Het nalaten door één van de partijen om binnen een in de raamovereenkomst genoemde termijn nakoming van enige bepaling te verlangen, tast het recht om alsnog nakoming te eisen niet aan, tenzij de betreffende partij uitdrukkelijk en schriftelijk met de niet-nakoming akkoord is gegaan.
6. Indien één van de bepalingen van deze raamovereenkomst nietig is of wordt vernietigd, zullen de overige bepalingen van deze raamovereenkomst van kracht blijven en zullen partijen in onderling overleg een vervangende bepaling overeenkomen.

7. Verplichtingen die naar hun aard bestemd zijn om na beëindiging van deze raamovereenkomst voort te duren, blijven na beëindiging van deze raamovereenkomst bestaan.
 8. Indien en voor zover tegenstrijdigheden voorkomen tussen deze raamovereenkomst en bij deze raamovereenkomst behorende bijlagen, prevaleert het gestelde in deze raamovereenkomst.
 9. Indien en voor zover tegenstrijdigheden voorkomen tussen de bijlagen prevaleert het gestelde in de bijlage met het laagste nummer.
- Wijzigingen in de bijlagen zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op ...-...-2016 en in tweevoud ondertekend

BUCH samenwerking

Namens deze:

(naam)

(functie)

..... (datum)

..... (plaats)

Namens deze:

(naam)

(functie)

..... (datum)

..... (plaats)